

U S N E S E N Í

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl dne 30.1.2017 ve veřejném zasedání v trestní věci obviněného **Pavla N., nar. xxx**, trvale bytem xxx, t.č. ve vazbě ve Vazební věznici v Olomouci, t a k t o :

Podle § 188 odst. 1 písm. e) tr. řádu se trestní věc vedená proti obviněnému Pavlu N. pro skutek popsany v obžalobě státního zástupce Krajského státního zastupitelství v Ostravě – pobočka v Olomouci ze dne 11. 1. 2017, sp. zn. 2 KZV 7/2016, kterého se měl dopustit tím, že od přesně nezjištěného dne, nejméně od počátku roku 2015 do svého zadržení policejním orgánem dne 2.2.2016 mimo jiné v místě svého bydliště v xxx na ulici xxx v rodinném domě č. xxx zamýšlel a plánoval úkladně usmrtit Jaroslavu S., kterou Okresní soud v Přerově usnesením ze dne 18.12.2009, č.j. 0 Nc 1029/2009-7, pravomocným dne 16.1.2010, ustanovil opatrovnící mj. Miloslava N. k ochraně jeho zájmů, oprávněnou a povinnou činit za jmenovaného nezbytné právní úkony související se správou a nakládáním s jeho movitým i nemovitým majetkem, mj. výše označeným domem, a jednat v jeho zájmu, neboť obviněný Jaroslavu S. vnímal jako překážku bránící mu v nerušeném užívání předmětného domu, jelikož věděl o její snaze je z domu vystěhovat, přičemž k uskutečnění svých plánů využíval Gabrielu S., kterou nechal v označeném domě bydlet,

plánování a uskutečňování příprav k zamýšlenému činu přitom nabralo na obrátkách na přelomu října a listopadu 2015 po té, co obviněný prostřednictvím Gabriely S. převzal dne 26.10.2015 usnesení Okresního soudu v Přerově ze dne 6.10.2015, č.j. 21 E 16/2015-8, kterým soud nařídil ve věci žalobce Miloslava N., zastoupeného opatrovnící Jaroslavou S., a obviněného v postavení žalovaného, o vyklizení nemovitosti - výše označeného domu, vedené jmenovaným soudem pod sp. zn. 10 C 164/2012, výkon rozhodnutí vyklizením tohoto domu, které se mělo týkat i obviněného,

obviněný přitom nejprve uvažoval o tom, že by Jaroslavu S. jako chodkyni srazil odcizeným automobilem, opatřeným navíc registračními značkami pocházejícími z jiného vozidla, které pro něj zajistila na jeho žádost Gabriela S., a pak vozidlo odklidil do řeky, aby z něj nebylo možné odebrat kriminalisticky využitelné stopy, po té vymyslel, že by po Jiřím L. poslal Jaroslavě S. otrávenou bonboniéru, když ji půjde jmenovaný požádat, aby jej ještě nechala v domě i přes hrozící vystěhování bydlet, jelikož by však z jejího obsahu nemusela ochutnat, zvolil jako vhodný způsob pro uskutečnění svého záměru ubití Jaroslavy S. kovovým předmětem a začal činit kroky k jeho naplnění,

vyslal proto Gabrielu S., aby sledovala Jaroslavu S. a zjistila její denní režim, zejména kde se pohybuje a na jakých místech a v jakou dobu venčí psa, Gabriela S. dále podle pokynů obviněného v Přerově zakoupila jednak u různých vietnamských prodejců dvě paruky, jednak v prodejně kuchyňských potřeb hmoždír a jednak v prodejně domácích potřeb ocelovou trubku o průměru cca 3,4 cm a délce cca 200 cm, kterou hodlal mimo své bydliště, aby v něm nezanechal stopy po obrábění, s využitím elektrické centrály zkrátit a navrtat do ní hřeby a zhotovit z ní vražednou zbraň v podobě palcátu, po zkrácení by přitom k ubití oběti mohla posloužit i samotná trubka, na rukojeť palcátu pod cyklistickou omotávku chtěl kvůli zmatení policejního orgánu umístit v podobě vlasu klamnou stopu vedoucí k dalšímu obyvateli předmětného domu Jiřímu L., kterému chtěl rovněž odcizit boty a nastražit je jako další klamnou stopu, Gabriela S. rovněž na žádost obviněného nasbírala plody tisu z keře, který jí ukázal,

samotný útok na Jaroslavu S. by pak podle jeho instrukcí vykonala Gabriela S., která by nejprve kvůli svému alibi opustila Přerov a odjela na předem určené místo, následně by se však vrátila do domu obývaného obviněným, odcizila by boty Jiřího L., po té by ve tmavém oblečení a tmavé paruce na nepoužívaném jízdním kole dojela na místo, kde by počíhala na Jaroslavu S., načež by odvedla její pozornost tím, že psovi, kterého bude venčit, předhodí obviněným připravenou návnadu otrávenou usušenými semeny tisu, a jakmile by se Jaroslava S. sehnula ke psovi, usmrtila by ji ranou palcátem do hlavy, po té by její krví potřísnila boty Jiřího L., které by přinesla s sebou a ujela by z místa činu, L. krví potřísněné boty spolu s palcátem by vyhodila do kontejneru, aby prvotní podezření padlo na Jiřího L., následně by se na jiném místě zbavila tmavého oblečení a tmavé paruky a nasadila si světlou paruku, u nádraží by ponechala

nezajištěné kolo, aby jej někdo odcizil, a odjela by z Přerova zpět do místa, odkud k provedení činu vyrazila,

rovněž obviněný by kvůli alibi po dobu provedení činu dočasně pobýval mimo Přerov a také měl prostřednictvím výpočetní techniky zajistit, aby byl počítač Gabriely S., který si odveze z Přerova, v činnosti i po dobu páčání činu, čímž by navodil dojem, že se u něj jmenovaná zabavila,

k uskutečnění zamýšleného násilného usmrcení Jaroslavy S. přitom nedošlo, neboť Gabriela S. se počátkem prosince 2015 od obviněného odstěhovala a učinila o plánovaném jednání oznámení policejnímu orgánu,

a popsaneho jednání se obviněný dopustil, přestože jej Krajský soud v Ostravě, pobočka v Olomouci, ve věci vedené pod sp. zn. 29T 1/2011 stíhal pro trestný čin vraždy podle § 219 odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. zákona pro skutek spočívající v tom, že v přesně nezjištěný čas od večerních hodin dne 7.11.2009 do večerních hodin dne 8.11.2009 měl usmrtit svého otce Miloslava N. a jeho manželku Hanu N.,

čimž měl podle obžaloby spáchat přípravu zločinu vraždy podle § 20 odst. 1 k § 140 odst. 2, 3 písm. h) tr. zákoníku,

v r a c í

státnímu zástupci k došetření.

O d ů v o d n ě n í :

U zdejšího soudu byla dne 11.1.2017 podána obžaloba na obviněného Pavla N. pro přípravu zločinu vraždy podle § 20 odst. 1 tr. zákoníku k § 140 odst. 2, 3 písm. h) tr. zákoníku, kterého se měl dopustit jednáním popsáním shora ve výroku tohoto usnesení.

Podanou obžalobu přezkoumal předseda senátu ve smyslu § 185 odst. 1 tr.řádu a s ohledem na její obsah a obsah spisového materiálu dospěl k závěru, že je nutné obžalobu předběžně projednat v rámci zasedání senátu, a to z důvodu uvedeného v § 186 písm. f) tr. řádu. Podle předsedy senátu v přípravném řízení nebyly v potřebném rozsahu objasněny základní skutkové okolnosti, bez kterých není možné ve věci rozhodnout.

Po předběžném projednání obžaloby soud učiní některé z rozhodnutí uvedených v § 188 odst.1, 2 tr. řádu. Podle § 188 odst. 1 písm. e) tr. řádu soud vrátí věc státnímu zástupci k došetření, je-li toho třeba k odstranění závažných procesních vad přípravného řízení, které nelze napravit v řízení před soudem, nebo k objasnění základních skutkových okolností, bez kterých není možné v hlavním líčení ve věci rozhodnout, a v řízení před soudem by takové došetření bylo v porovnání s možnostmi opatřit takový důkaz v přípravném řízení spojeno s výraznými obtížemi nebo by zřejmě bylo na újmu rychlosti řízení.

Obviněný je trestně stíhán pro přípravu zločinu vraždy podle § 20 odst.1 k § 140 odst. 2, 3 písm. h) tr. zákoníku. Znakem kvalifikované skutkové podstaty podle § 140 odst. 3 písm. h) tr. zákoníku je spáchání trestného činu vraždy opětovně. Pod pojmem opětovně se rozumějí případy, kdy pachatel trestný čin vraždy uvedený v odst. 1 nebo 2 opakuje, tedy především souběh trestných činů podle § 140 tr. zákoníku. Patří sem zejména případy, kdy pachatel byl v minulosti již za takový čin pravomocně odsouzen nebo i potrestán, nebo případy, kdy je například ve společném řízení projednáváno několik trestných činů vraždy, které obviněný spáchal v tzv. vícečinném souběhu. Není přitom důležité, zda některý z činů posuzovaných z hlediska opětovnosti byl pokusem nebo přípravou k trestnému činu vraždy. Naopak podle současné judikatury znak opětovného spáchání činu nenaplnuje jeden pokračující trestný čin.

V žalobním návrhu je v rámci popisu skutku znak kvalifikované skutkové § 140 odst. 3 písm. h) tr. zákoníku, spočívající v opětovném jednání, vyjádřen slovy „a popsáno jednání se obviněný dopustil, přestože jej Krajský soud v Ostravě, pobočka v Olomouci, ve věci vedené pod sp. zn. 29T 1/2011 stíhal pro trestný čin vraždy podle § 219 odst. 1, odst. 2 písm. a) tr. zákona pro skutek spočívající v tom, že v přesně nezjištěný čas od večerních hodin dne 7.11.2009 do večerních hodin dne 8.11.2009 měl usmrtit svého otce Miloslava N. a jeho manželku Hanu N.“. Z uvedeného je patrné, že státní zástupce po skutkové stránce naplnění znaku opětovného spáchání spojuje se současně probíhajícím trestním řízením, které je proti obviněnému vedeno pod sp.zn. 29 T 1/2011, t.č. již nikoli u Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci, ale u Krajského soudu v Ostravě. Státní zástupce v této souvislosti v rámci veřejného zasedání uvedl, že důvodnost právní kvalifikace skutku i podle § 140 odst. 3 písm. h) tr. zákoníku spatřuje právě v souběžně probíhajícím trestním řízení, kde je obviněný stíhán pro trestný čin vraždy podle § 219 odst. 1,2 písm. a) tr. zákona s tím, že k naplnění tohoto znaku kvalifikované skutkové podstaty podle něj není nezbytně nutné to, aby byl obviněný již pro trestný čin vraždy pravomocně odsouzen.

S právě uvedeným názorem státního zástupce lze souhlasit pouze zčásti, kdy z povahy věci je samozřejmě možné naplnění znaků opětovného spáchání, aniž by byl pachatel pro stejný trestný čin v minulosti již pravomocně odsouzen nebo dokonce potrestán. To však v žádném případě nezbavuje orgány činné v přípravném řízení povinnosti objasňovat všechny okolnosti

projednávaného případu, včetně okolností, které tvoří znak kvalifikované skutkové podstaty. Pokud tedy státní zástupce v podané obžalobě jednání obviněného kvalifikoval nejen jako přípravu zločinu vraždy podle § 20 odst. 1 k § 140 odst. 2 tr. zákoníku, ale i jako přípravu k zločinu vraždy podle § 140 odst. 3 písm. h) tr. zákoníku, mělo být nepochybně přípravné řízení vedeno i směrem k objasnění skutečností naplňujících tento kvalifikační znak. Ohledně zákonných znaků kvalifikovaných skutkových podstat trestných činů platí z hlediska jejich objasňování v přípravném řízení zcela shodná pravidla jako pro objasňování zákonných znaků základní skutkové podstaty. Pokud tedy obviněný doposud nebyl ve věci 29T 1/2011 pravomocně odsouzen za trestný čin vraždy podle § 219 odst. 1,2 písm. a) tr. zákona, a státní zástupce se rozhodl jednání obviněného kvalifikovat i podle § 140 odst. 3 písm. h) tr. zákoníku, mělo být přípravné řízení z hlediska zajišťování a provádění důkazů zaměřeno i ve vztahu ke skutečnostem, které podle státního zástupce odůvodňují tuto právní kvalifikaci skutku.

Stejně tak soud, pokud by měl obviněného nyní uznat vinným ze spáchání přípravy zločinu vraždy podle § 20 odst. 1 k § 140 odst. 2, 3 písm. h) tr. zákoníku, muselo by v rámci hlavního líčení být prokázáno nejen to, že obžalovaný skutečně připravoval vraždu, ale také to, že v minulosti již trestný čin vraždy skutečně spáchal. Jinými slovy by při absenci pravomocného odsuzujícího rozsudku ve věci 29T 1/2011 nyní v řízení před soudem muselo být prokázáno i to, že obviněný v listopadu 2009 úmyslně usmrtil svého otce Miloslava N. a jeho manželku Zdeňku N., resp. alespoň jednu z těchto osob (pokud je v žalobním návrhu v rámci popisu skutku uvedeno jméno Hana N., jedná se patrně o písarskou chybu nebo určitou nedůslednost, kdy Hana N. je matkou obviněného a byla až do doby svého úmrtí ve věci 29 T 1/2011 trestně stíhána společně s obviněným). Na tomto místě je třeba poukázat na to, že objasňování toho, zda obviněný usmrtil svého otce Miloslava N. a jeho manželku Zdeňku N., nebyla v přípravném řízení věnována v podstatě žádná pozornost. Pouhé zažurnalizování rozsudků Krajského soudu v Ostravě - pobočka v Olomouci ve věci 29 T 1/2011 a na ně navazujících usnesení Vrchního soudu v Olomouci, kterými bylo rozhodováno o podaných odvoláních, nelze v žádném případě považovat za obstarávání a provádění důkazů, respektive objasňování skutkových okolností, které jsou součástí popisu skutku a tvoří znak kvalifikované skutkové podstaty.

Nedostatky přípravného řízení při objasnění základních skutkových okolností jsou podle ustanovení § 188 odst. 1 písm. e) tr. řádu důvodem k vrácení věci státnímu zástupci k došetření jenom tehdy, pokud by bylo v řízení před soudem takové došetření v porovnání s možnostmi opatřit takový důkaz v přípravném řízení spojeno s výraznými obtížemi nebo by zřejmě bylo na újmu rychlosti řízení. Formálně lze samozřejmě uvést, že v podstatě všechny důkazy lze realizovat až v řízení před soudem, nicméně takovéto formální nazírání by bylo v rozporu se smyslem přípravného řízení a zásadou spravedlivého procesu, neboť by vedlo k předčasnému a mnohdy nedůvodnému postavení konkrétní osoby před soud. Podle názoru soudu je neudržitelné a v rozporu se zásadou spravedlivého procesu, pokud by obviněný měl být v případě nedostatečného objasnění základních skutkových okolností případu postaven na základě obžaloby před soud pro přípravu zločinu vraždy i v jeho kvalifikované skutkové podstatě, tedy podle § 20 odst. 1 k § 140 odst. 2, 3 písm. h) tr. zákoníku. Znovu je třeba konstatovat, že přípravné řízení v této trestní věci nebylo vůbec zaměřeno na objasnění skutečností, které mají odůvodňovat právní kvalifikaci skutku podle § 140 odst. 3 písm. h) tr.

zákoníku. V tomto směru doposud nebyl zajištěn a proveden v podstatě jediný důkaz, přesto byl obviněný z takového trestného činu obžalován.

Obecně lze konstatovat, že opatřením jakéhokoliv důkazu, ať už v přípravném řízení nebo v řízení před soudem, dojde k určitému prodloužení celkové doby trestního řízení. Soud je však toho názoru, že podmínka stanovená v § 188 odst.1 písm. e) tr. řádu pro vrácení věci státnímu zástupci spočívající v tom, že opatření požadovaného důkazu by bylo zřejmě na újmu rychlosti řízení, odráží právě podstatu soudního řízení, jakožto vrcholné fáze trestního řízení, která by se měla týkat pouze dostatečně objasněných věcí a měla by přímo a bez značných časových prodlev směřovat k meritornímu rozhodnutí věci, aniž by docházelo k nedůvodnému stavění konkrétních osob před soud, resp. pro jejich obžalování pro trestný čin, jehož právní kvalifikace není výsledky přípravného řízení náležitě odůvodněna.

Přestože podle platné právní úpravy je těžiště trestního řízení v řízení před soudem, ve vztahu, k němuž má přípravné řízení pouze pomocnou (přípravnou) funkci, neznamená to, že by k soudu měla být podávána obžaloba ve věci, která je nedostatečně objasněna, a orgán přípravného řízení může provést další důkazy, které by přispěly k náležitěmu objasnění věci bez důvodných pochybností. Státní zástupce podává na obviněného obžalobu, jestliže výsledky vyšetřování dostatečně odůvodňují jeho postavení před soud, což platí ve vztahu k celé jím použité právní kvalifikaci skutku (§ 176 odst. 1 tr. řádu). Státní zástupce přitom nesmí postupovat tak, že by v přípravném řízení neprovedl či nezajistil část důkazů významných pro zjištění skutečností rozhodných z hlediska zákonných znaků skutkové podstaty, ať už se jedná o znaky základní nebo kvalifikované skutkové podstaty (usn. NS ČR 4 Tz 20/2003). Navíc v případech vyšetřování trestných činů, o nichž koná řízení v prvním stupni krajský soud, jsou obvinění stavění před soud pro nejzávažnější trestné činy, čemuž by měl nepochybně odpovídat i důkazní materiál, o nějž je obžaloba opřena (usn. VS Praha 2To 181/02).

Soud si je tedy plně vědom obžalovací zásady, jakož i toho, že těžiště dokazování by mělo spočívat v řízení před soudem, nicméně uvedené nelze rozhodně vykládat tak, že by měl soud suplovat činnost orgánů přípravného řízení obstaráváním základních důkazů, které měly být opatřeny ještě před podáním obžaloby. V této souvislosti je třeba uvést, že trestní stíhání obviněného bylo zahájeno podle § 160 odst. 1 tr. řádu usnesením policejního orgánu ze dne 3.2.2016, přičemž skutek, pro nějž bylo trestní stíhání zahájeno, byl v tomto usnesení policejním orgánem právně kvalifikován jako příprava zvláště závažného zločinu vraždy podle § 20 odst. 1 k § 140 odst. 2 tr. zákoníku. Na změnu právní kvalifikace z přípravy zločinu vraždy podle § 20 odst. 1 k § 140 odst. 2 tr. zákoníku na přípravu zločinu vraždy podle § 20 odst. 1 k § 140 odst. 2, 3 písm. h) tr. zákoníku byl obviněný upozorněn přípisem policejního orgánu až dne 26.8.2016 (č.l. 1615). Nicméně v podstatě celé přípravné řízení bylo vedeno a z hlediska důkazního zaměřeno toliko na samotný skutek spočívající ve vlastní přípravě vraždy Jaroslavy S., zatímco ve vztahu k dvojnásobné vraždě, kterou měl obviněný podle obžaloby již dříve spáchat, nebyly zajištěny a provedeny žádné konkrétní důkazy (např. výslechy svědků, znalecké posudky, odborná vyjádření, listinné důkazy apod.). Soud je proto toho názoru, že v projednávaném případě nebyly v přípravném řízení vůbec objasněny okolnosti významné pro rozhodnutí o vině obviněného z hlediska právní kvalifikace skutku podle § 140 odst. 3 písm. h) tr. zákoníku. Podle názoru soudu by pak odstraňování takového nedostatku obžaloby až v řízení před soudem bylo v rozporu s ustanovením § 176 a § 89 odst.1 tr. řádu, jakož i v rozporu se

zásadou řádného zákonného procesu vyplývající z ustanovení § 2 odst.1 tr. řádu (usn. NS ČR 4 Tz 20/2003).

Situace v projednávané věci je navíc zcela specifická tím, že v souběžně vedené věci 29 T 1/2011 bylo krajským soudem již třikrát rozhodnuto o zproštění obviněného od obžaloby, přičemž následně byly všechny tři zprošťující rozsudky k odvolání státní zástupkyně zrušeny a věc byla vrácena krajskému soudu k novému projednání a rozhodnutí. Naposledy se tak stalo usnesením Vrchního soudu v Olomouci ze dne 13.1.2016 sp.zn. 1 To 19/2015, kdy bylo rovněž podle § 262 tr. řádu nařízeno, aby byla věc projednána a rozhodnuta v jiném složení senátu. Soud v této souvislosti učinil dotaz na předsedu senátu Krajského soudu v Ostravě, kterému byla věc 29 T 1/2011 přidělena k projednání a rozhodnutí, přičemž bylo zjištěno, že ve věci bude třeba provést celé dokazování znovu a nařízení prvního hlavního líčení je plánováno na květen až červen 2017 (viz úřední záznam předsedy senátu ze dne 26.1.2017). Z uvedeného je rovněž patrné, že ve věci 29 T 1/2011 se nepodařilo pravomocně rozhodnout o otázce viny obviněného za dobu cirká 6 roků, naopak dokazování v řízení před soudem je v této věci znovu na samotném počátku.

Vzhledem ke shora uvedeným skutečnostem dospěl soud v rámci předběžného projednání obžaloby k závěru, že v projednávané věci jsou splněny podmínky pro vrácení věci státnímu zástupci k došetření ve smyslu § 188 odst.1 písm. e) tr. řádu z důvodu nedostatečného objasnění základních skutkových okolností případu ve vztahu ke kvalifikované skutkové podstatě § 140 odst. 3 písm. h) tr. zákoníku.

Po vrácení věci bude úkolem orgánů činných v přípravném řízení doplnit vyšetřování ve shora naznačeném směru. Bude třeba zajistit a provést důkazy ve vztahu k té části skutkového děje, v níž je obviněnému kladeno za vinu, že v listopadu roku 2009 zavraždil svého otce Miloslava N. a jeho manželku Zdeňku N., kdy je z povahy věci zřejmé, že by se mělo jednat o komplexní dokazování, zahrnující standardní důkazní prostředky jako jsou výslechy svědků, znalecké posudky, odborná vyjádření, listinné důkazy apod. Přesnou specifikaci jednotlivých důkazů nelze s ohledem na charakter a rozsah prokazovaných skutečností (a současně vzhledem k dosavadní naprosté absenci objasňování této části skutkových okolností případu ze strany orgánů činných v přípravném řízení) nyní provést, nicméně z logiky věci vyplývá, že rozsah dokazování by měl být obdobný, jako tomu bylo v přípravném řízení provedeném ve věci 29T 1/2011. Soud je toho názoru, že v nyní projednávané věci se nelze spokojit s tím, že by byla obstarána pouhá kopie spisu 29 T 1/2011, neboť za situace, kdy jsou zde vedena dvě samostatná trestní řízení, by takový postup krátil obviněného na jeho obhajovací právech. Bude proto třeba zajistit a provést kompletní důkazní materiál, vztahující se k této části skutku tak, aby bylo zajištěno právo obviněného na spravedlivý proces, a to zejména jeho právo na obhajobu a kontradiktornost trestního řízení (viz. např. možnost účastnit se výslechu svědků prostřednictvím obhájce, možnost klást jim prostřednictvím obhájce otázky atd.)

Až po takovém doplnění vyšetřování bude možné učinit závěr o tom, zda jsou ve vztahu k obviněnému splněny podmínky pro podání obžaloby pro skutek, jehož právní kvalifikace bude obsahovat i ustanovení § 140 odst. 3 písm. h) trestního zákoníku.

Užití právní kvalifikace podle § 140 odst. 3 písm. h) trestního zákoníku v podané obžalobě však vyvolává i další problematické otázky. První problém spatřuje soud v již zmiňované potřebě zajišťovat a provádět důkazy v přípravném řízení ve vztahu ke všem zákonným znakům žalovaného trestného činu, tedy i ve vztahu k otázce opětovného spáchání trestného činu vraždy. Druhým problémem, který je stejně tak zásadní je otázka, zda vůbec v nyní projednávané trestní věci může být předmětem řízení skutek, ohledně kterého je v současnosti souběžně vedeno trestní řízení ve věci 29 T 1/2011.

Podle názoru soudu to, zda obviněný již v minulosti spáchal trestný čin vraždy, nelze v tomto trestním řízení posuzovat jako předběžnou otázku, o níž by soudu náleželo samostatně rozhodovat, aniž by vyčkával pravomocného rozhodnutí ve věci 29 T 1/2011. Předběžnou otázkou se ve smyslu § 9 trestního řádu rozumí pouze takové otázky, které samy nejsou předmětem prováděného řízení, avšak jejichž vyřešení je předpokladem rozhodnutí o vlastním předmětu řízení. Vzhledem k právní kvalifikaci skutku podle § 140 odst. 3 písm. h) trestního zákoníku je ale zřejmé, že otázka dřívějšího spáchání trestného činu vraždy obviněným je i v nyní projednávané věci předmětem tohoto trestního řízení, neboť se jedná o jednání obviněného, které je součástí nyní žalovaného skutku a odráží se v použité právní kvalifikaci.

Navíc pokud by v nyní projednávané trestní věci mělo být v řízení před soudem prováděno dokazování ve vztahu k naplnění znaku kvalifikované skutkové podstaty § 140 odst. 3 písm. h) trestního zákoníku, docházelo by podle názoru soudu k naprosto absurdní situaci, kdy by probíhala v podstatě souběžně dvě samostatná trestní řízení, v nichž by dva soudy, každý samostatně a rozsáhle, prokazovaly to, zda obviněný spáchal dvojnásobnou vraždu, jejíž spáchání mu bylo původně kladeno za vinu ve věci 29 T 1/2011. Uvedené by bylo i v rozporu se zásadou hospodárnosti trestního řízení. Na tomto místě je třeba zmínit i další problematiku okolnost, která spočívá v tom, že předseda senátu JUDr. Aleš Vašků byl právě z projednávání věci 29 T 1/2011 vyloučen, a to z důvodu podjatosti, neboť v dané věci, ještě jako soudce Okresního soudu v Olomouci, rozhodoval o vzetí obviněného do vazby a rovněž o nařízení domovní prohlídky (viz usnesení čl. 1739-1740). Pokud by tedy v nyní projednávané věci mělo být prováděno dokazování i ve vztahu ke skutku, který je předmětem obžaloby ve věci 29 T 1/2011, bylo by patrně možné uvažovat o vyloučení předsedy senátu JUDr. Aleš Vašků z vykonávání úkonů trestního řízení z důvodu jeho podjatosti. Soud však nyní nerozhodoval o vyloučení předsedy senátu JUDr. Aleš Vašků z projednávané trestní věci, neboť je toho názoru, že právní kvalifikace skutku podle § 140 odst. 3 písm. h) trestního zákoníku, byla státním zástupcem zvolena, aniž by v tomto směru bylo dokazování v přípravném řízení jakkoliv zaměřeno a bylo proto na místě rozhodnout o vrácení věci státnímu zástupci k došetření, přičemž o případném vyloučení předsedy senátu JUDr. Aleše Vašků z projednávání této trestní věci by bylo rozhodováno až následně, v souvislosti s užitou právní kvalifikací skutku a od ní se odvíjejícího předmětu dokazování v řízení před soudem.

Co se týče námitek údajných procesních vad přípravného řízení tak, jak je prezentoval obviněný a jeho obhájce v písemném podání ze dne 26.1.2017 a v rámci veřejného zasedání, tak k těmto je třeba uvést následující. Obviněný předně namítal, že nebylo řádně zahájeno jeho trestní stíhání, kdy poukazoval mimo jiné na to, že v usnesení o zahájení trestního stíhání zcela absentuje popis toho, jakým způsobem mělo k spáchání trestného činu dojít, a to v tom směru, že zde nejsou náležitě popsány a objasněny role obviněného a Gabriely S., není zřejmé, zda měl

být čin spáchán ve spolupachatelství nebo zda pozice obviněného měla spočívat v nějaké formě účastenství na připravovaném trestném činu. Obviněný poukazoval na porušení jeho práva na obhajobu v souvislosti s tím, že ve vztahu ke Gabriele S. nebylo trestní stíhání vůbec zahájeno, přestože podle popisu skutku se měla sama aktivně podílet na přípravě vraždy. S těmito výhradami obviněného se soud neztotožnil. Z popisu skutku tak, jak je uveden v usnesení o zahájení trestního stíhání, je zřejmé, jakým způsobem měl obviněný připravovat vraždu Jaroslavy S. i to, jakým způsobem v tomto měla figurovat Gabriela S. Jednání, jak obviněného, tak Gabriely S. je v usnesení o zahájení trestního stíhání dostatečně konkretizováno a v usnesení užitá právní kvalifikace skutku podle § 20 odst. 1 k § 140 odst. 2 trestního zákoníku, je ve vztahu k obviněnému přiléhavá. Samotná příprava trestného činu tak, jak je vymezena v ustanovení § 20 trestního zákoníku, v sobě zahrnuje jednotlivá jednání, která jsou jinak definována v § 24 odst. 1 trestního zákoníku. V případě přípravy trestného činu proto nelze hovořit o nějaké formě účastenství, kdy je třeba vždy pouze skutkově vymezit, jakým způsobem pachatel trestný čin připravoval, což se v projednávaném případě stalo. Vlastní účastenství ve smyslu § 24 odst. 1 trestního zákoníku je možné pouze na dokonaném trestném činu nebo na jeho pokusu a nikoliv u přípravy trestného činu. Soudu v dané věci nepřísluší hodnotit otázku případné míry trestné odpovědnosti Gabriely S. Je zřejmé, že orgány činné v přípravném řízení, v jejím jednání neshledaly žádný trestný čin. Pokud však orgány činné v trestním řízení nezahájily trestní stíhání Gabriely S., rozhodně tak nezkrátily obviněného na jeho právech.

Jestliže obviněný poukazoval na to, že Gabriela S. na policii oznámila údajnou přípravu vraždy již dne 10.12.2015, zatímco obviněný byl policejním orgánem zajištěn až 2.2.2016, přičemž v mezidobí nepodniknul žádné kroky směřující k realizaci údajně připravované vraždy, v důsledku čehož tak měla zaniknout trestnost tohoto činu, tak zde je třeba uvést, že k zániku trestnosti ve smyslu § 20 odst. 3 písm. a) trestního zákoníku, dochází v případě, že pachatel dobrovolně upustí od dalšího jednání směřujícího ke spáchání zvláště závažného zločinu a odstraní nebezpečí, které vzniklo zájmu chráněnému trestním zákonem z podniknuté přípravy. Podle názoru soudu ze samotné časové prodlevy mezi trestním oznámením Gabriely S. a zadržením obviněného nelze bez dalšího usuzovat na to, že by obviněný dobrovolně upustil od dalšího jednání a odstranil nebezpečí hrozící z podniknuté přípravy. Je např. zřejmé, že některé věci, které měly soužit k realizaci připravované vraždy a o nichž Gabriela S. hovořila, byly až po zadržení obviněného skutečně zajištěny v místě jeho bydliště.

Obviněný dále poukazoval na to, že v jeho věci v přípravném řízení rozhodovaly soudy, které k tomu nebyly příslušné, kdy v podstatě od 15.4.2016 nemá řádně ustanoveného obhájce a úkony přípravného řízení provedené po tomto datu, by podle jeho názoru měly být provedeny znovu. V této souvislosti soud poukazuje na to, že od počátku trestního stíhání měl obhájce Mgr. Antonína Nováka, kterého si zvolil na základě plné moci. Dne 18.4.2016 bylo policejnímu orgánu doručeno sdělení obhájce Mgr. Nováka o tom, že po vzájemné dohodě došlo k ukončení obhajoby obviněného (č.l. 79). Obviněnému byla následně stanovena lhůta ke zvolení obhájce (č.l. 80) a po jejím uplynutí byl obviněnému opatřením soudkyně Okresního soudu v Olomouci dne 1.5.2016 ustanoven obhájce Mgr. Richard Frommer (č.l. 96). Takovýto postup byl v daném okamžiku zákonný a souvisel s příslušností Okresního soudu v Olomouci založenou na základě působnosti policejního orgánu a státního zástupce vykonávající dozor v projednávané trestní věci. Pokud obviněný v této souvislosti argumentoval nálezem pléna Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 4/14, tak tato argumentace není podle názoru soudu správná, neboť citovaný nález

Ústavního soudu byl publikován ve Sbírce zákonů ČR v částce 75, která byla rozeslána dne 22. června 2016. Závěry učiněné Ústavním soudem v citovaném nálezu pléna lze proto aplikovat vůči orgánům činným v trestním řízení a v rámci probíhajících trestních věcí až od data 22. června 2016. Proto také následně v přípravném řízení o vazbě obviněného nadále rozhodoval již soudce Okresního soudu v Přerově. K ustanovení obhájce Mgr. Richarda Frommera soudkyně Okresního soudu v Olomouci však došlo již 1.5.2016, a tedy příslušným soudem.

Obviněný dále tvrdil, že nebyl řádně upozorněn na změnu kvalifikace skutku a nebyl v této souvislosti upozorněn na možnost doplnění dokazování. Ani s touto námitkou obviněného se soud neztotožnil, neboť záznam o upozornění na změnu právní kvalifikace skutku policejní orgán učinil v souladu s ustanovením § 160 odst. 6 trestního řádu dne 26.8.2016 a téhož dne bylo upozornění na změnu právní kvalifikace obviněnému doručeno do vlastních rukou (č.l. 1615). Následně byl obviněný s vědomím nové právní kvalifikace skutku opakovaně seznamován se spisem, kdy byl rovněž opakovaně upozorňován na možnost navrhnout doplnění dokazování, což také činil.

Pokud obviněný poukazoval na údajné nevhodné zásahy policejního orgánu do jednotlivých částí spisu, kdy poukazoval především na ručně psané poznámky policejního orgánu, tak je zřejmé, že na žádost obviněného byly poznámky policejním orgánem odstraňovány, přičemž se rozhodně nejedná o skutečnosti, které by měly mít nějaký zásadní vliv na objektivitu a zákonnost trestního řízení.

V souvislosti s ukončením přípravného řízení obviněný namítal, že mu nebylo umožněno prostudování kompletního spisového materiálu tak, jak to požaduje trestní řád a konstantní judikatura. Zde je třeba uvést, že obviněný byl seznamován se spisem opakovaně. Poprvé byl vyrozuměn o možnosti prostudovat trestní spis dne 22.8.2016 (č.l. 1613). Prostudování spisu bylo realizováno ve dnech 26.8.2016, 29.8.2016, 2.9.2016, 12.9.2016 a 16.9.2016 (č.l. 1625 – 1630), kdy obviněnému byl předložen kompletní spisový materiál a byl mu rovněž poskytnut dostatečný časový prostor k prostudování spisu, což samotný obviněný stvrdil svým podpisem. Následně policejní orgán rozhodl o doplnění dokazování, a to v souvislosti s požadavkem obviněného na zpracování doplňku odborného vyjádření, týkajícího se zajištěné výpočetní techniky (č.l. 1648). Následně byl obviněný upozorněn na možnost prostudovat trestní spis dne 7.12.2016 (č.l. 1759). Samotné prostudování trestního spisu obviněným bylo realizováno ve dnech 13.12.2016, 14.12.2016 a 16.12.2016, kdy obviněný prostudoval opět celý spisový materiál, včetně elektronických příloh – zvukových záznamů výslechu podezřelého a obviněného (č.l. 1788 - 1790). Vzhledem k požadavkům obviněného na prostudování DVD disků a Blu Ray disků, byl obviněný následně vyrozuměn na možnost prostudovat trestní spis dne 20.12.2016 (č.l. 1833), kdy prostudování spisu bylo provedeno ve dnech 28.12.2016 a 29.12.2016 (č.l. 1834 – 1836). Ze záznamů o prostudování spisu z 28.–29.12.2016 je evidentní, že obviněnému byl předložen k prostudování spis v rozsahu č.l. 375 a dále v rozsahu od č.l. 1527 až do 1824. Současně mu byl poskytnut Blu Ray přehrávač a notebook, na kterých mu bylo umožněno prohlédnutí paměťových zařízení, které tvoří součást spisu. Obviněný při seznámení se spisem dne 29.12.2016 poukázal na to, že mu nebyl předložen kompletní spisový materiál, kdy žádal o umožnění prostudování všech svazků spisu a nikoliv jen svazku č. 5.

Podle názoru soudu je však z výše uvedeného patrné, že obviněný se v dostatečném rozsahu opakovaně seznámil s celým obsahem spisového materiálu a rozhodně nedošlo k porušení jeho práv na obhajobu. Kromě toho, že obviněnému bylo opakovaně umožněno nahlédnutí do spisu (ve dnech 10.3.2016, 3.6.2016, 12.8.2016 a 23.11.2016), tak následně mu, jakož i jeho obhájci, bylo umožněno prostudování kompletního spisového materiálu, včetně všech příložených záznamových médií, a to nejprve v době od 26.8.2016 do 16.9.2016 a posléze v době od 13.12.2016 do 29.12.2016. Smyslem ustanovení § 166 odst. 1 trestního řádu je garance toho, aby obviněný měl možnost seznámit se s veškerým důkazním materiálem, který byl v přípravném řízení ve věci obstarán a aby mohl na něj reagovat v rámci své obhajoby. V tomto směru se opakovaně vyjadřovaly obecné soudy i Ústavní soud, když zmiňovaly povinnost předkládat obviněným, v souvislosti se skončením vyšetřování, kompletní spisový materiál. V projednávané věci podle soudu zákonné požadavky na zajištění práva na obhajobu obviněného v souvislosti se skončením vyšetřování a s umožněním prostudování spisu, byly jednoznačně a poměrně velkoryse dodrženy. Je třeba rovněž připomenout to, že s výjimkou doplnku odborného vyjádření, týkajícího se zajištěné výpočetní techniky (čl. 1688), byl spisový materiál poté, co jej obviněný kompletně prostudoval již dne 16.9.2016 (tedy s výjimkou obsahu příložených záznamových médií), rozšířen v podstatě pouze o listiny, které do něj založil samotný obviněný. Soud proto neshledal podmínky pro vrácení věci státnímu zástupci k došetření z důvodu potřeby odstranění závažných procesních vad přípravného řízení, které nelze napravit v řízení před soudem.

Vzhledem k uvedenému rozhodl soud tak, jak je to uvedeno ve výroku tohoto usnesení.

P o u ě n í : Proti tomuto usnesení je přípustná stížnost ve lhůtě do tří dnů ode dne jeho oznámení k Vrchnímu soudu v Olomouci prostřednictvím podepsaného soudu. Stížnost má odkladný účinek.

Olomouc 30.1.2017

Za správnost vyhotovení:
Bc. Klára Zdařilová

JUDr. Aleš Vašků v. r
předseda senátu